

Piezīmes un atsauces valsts līmeņa sugu aizsardzības mērķu (FRV) noteikšanai: datu izvēle un eksperta pieņēmumi

Sugas kods	1923
Sugas nosaukums	Mesosa myops
Eksperts	Maksims Balalaikins
Darbs pabeigts	19.06. 2024.
Vispārējās piezīmes	<p>Austrumu koksngrauža ķermeņa garums ir 7-16 mm. Tam ir raksturīgs iegarens, samērā drukns ķermenis un gari taustekļi, tēviņiem to garums var 1,5 reizes pārsniegt ķermeņa garumu. Vaboles ir raibas – uz pelēkajiem vai pelēcīgi brūnajiem segspārniem un priekškrūšu vairoga ir neregulāras formas dzeltenu vai dzeltenīgi oranžu un melnu plankumiņu zīmējums. Uz priekškrūšu vairoga ir sugai raksturīgs zīmējums – četri gareniski, samtaini melni plankumi, kam sānos (bet ne visapkārt pa visu perimetru) ir dzeltenas vai dzeltenīgi oranžas maliņas. Priekškrūšu vairoga sānu mala ir vairāk vai mazāk taisna, bez lieliem izciļņiem vai dzelkšņiem (Vilks red. 2015).</p> <p>Austrumu koksngrauzis ir sastopams platlapju un jauktu koku mežos, kuros mežaudzē sastopami platlapju koki. Latvijā pēdējā zināmajā atradnē suga konstatēta platlapju mežā uz gravu un nogāžu reljefa. Arī Lietuvā vienīgā zināmā atradne atrodas tiešā nogāžu mežu tuvumā (Valainis 2018). Sugas sastopamība ir saistīta ar tās kāpuriem piemērotiem mikrobiotopiem. Lielākoties tie apdzīvo gan stāvošus, gan nokritušus nesen atmirusus vai atmirstošus lapkokus ar mizu. Pārsvārā saistīts ar ozoliem, liepām, vītoliem un gobām (Cherepanov 1990, Ehnström, Holmer 2007, Vilks 2015).</p> <p>Par sugas sastopamībai optimālo biotopu uzskatāms ES nozīmes biotops <i>Nogāžu un gravu meži 9180*</i>. Suga var būt sastopama arī suboptimālās dzīvotnēs – ES nozīmes biotopos <i>Ozolu meži 9160</i>, <i>Jaukti ozolu, gobu, ošu meži lielu upju krastos 91F0*</i> un <i>Veci jaukti platlapju meži 9020*</i>. Pašlaik nav datu par sugas sastopamību suboptimālajās dzīvotnēs Latvijā.</p> <p>Austrumu koksngrauzis ir Latvijā ļoti reti sastopama suga. Mūsdienās ir zināma tikai viena, 2014.gadā atklāta atradne Gaujas nacionālajā parkā, Siguldā, Vilkmeses gravā netālu no Gūtmaņalas. Arī iepriekš šī suga ir atrasta tikai divas reizes – Kokneses un Šķēdes apkārtnē (Vilks red. 2015).</p>

	<p>Aktuālo datu trūkuma dēļ suga netika iekļauta ziņojumā Eiropas Komisijai par ES nozīmes biotopu (dzīvotņu) un sugu aizsardzības stāvokli Latvijā par 2013.-2018. gada periodu.</p> <p>Kvantitatīvi pētījumi par Austrumu koksngrauža populācijas lielumiem un tās izmaiņām nav veikti. Populācijas lielums, stāvoklis un tendences nav apzināti.</p>
--	---

	Lauks	Komentāri, pieņēmumi
	Dati_FRP	
REF	Date	Na
	Popunit	Na
	Min	Na
	Max	Na
HDV	Popunit	Na
	Quality & Date	Na
	Min	Na
	Max	Na
	Trend period	Na
	Trend	Na
	Mag_min	Na
	Mag_max	Na
	Habitat period	Na
	Trend	=
	Popunit_final	Na
	Min_final	Na
	Max_final	Na
	Trend 1993–2006	Na
CV	Date	Na
	Popunit	Na
	Min	Na
	Max	Na
	Value	Na
	Type	Na
	Popunit_alt	Na
	Min_alt	Na
	Max_alt	Na
	Value_alt	Na
	Type_alt	Na
	Method	Na
	Trend period	Na
	Trend	Na
	Mag_min	Na
	Mag_max	Na
	Method	Na
	Habitat period	Na
	Trend	Na
	Method	Na
	Popunit_final	Na
	Min_final	Na (Nav pieejami sugas sastopamības aktuālie dati)
	Max_final	Na (Nav pieejami sugas sastopamības aktuālie dati)

	Lauks	Komentāri, pieņēmumi
	Trend 2007–2018	Na (Nav iespējams noteikt)
	Dati_FRR	
REF	Area	Na
	Period	Na
HDV	Area	Na
	Quality & period	Na
	Trend	Na
	Magnitude	Na
	Area_final	Na
	Trend 1993–2006	Na
CV	Area	Na
	Period	Na
	Trend	Na
	Trend_method	Na
	Area_final	0 km ²
	Trend 2007–2018	Na
	Lēmumi_FRP	
	Variants (8. attēls)	Na
	1. Klimata pārmaiņas	Na
	2. LV populācijas nozīmība	Na
	3. Populāciju izolācija	Na
	4. Negatīvie faktori	Na
	5. Negatīvas tendences	Na
	Lēmumi_FRR	
	Variants (8. attēls)	Na
	1. Klimata pārmaiņas	Na
	2. LV populācijas nozīmība	Na
	3. Populāciju izolācija	Na
	4. Negatīvie faktori	Na
	5. Negatīvas tendences	Na

Literatūra un informācijas avoti

Cherepanov A.I. 1990. Cerambycidae of Northern Asia. Vol. 3. Lamiinae. Part 1. New Delhi, Amerind Publishing Co.Pvt. Ltd., 300 pp.

Ehnström B., Holmer M. 2007. Nationalnyckeln till Sveriges flora och fauna. Skalbaggar: Långhorningar. Coleoptera: Cerambycidae. ArtDatabanken, SLU, Uppsala, 302 pp.

Valainis U. 2018. Īpaši aizsargājamās un reti sastopamās vaboļu sugas Latvijā. Metodiskais materiāls, LVAF projekta “Dabas aizsardzības pārvaldes kapacitātes stiprināšana, nodrošinot

jaunu sugu aizsardzības jomas ekspertu apmācību un paaugstinot profesionālo kompetenci DAP speciālistiem”, Nr. 108/171 / 2017 ietvaros. 72 lpp.

Vilks K. 2015. Longhorn beetle *Mesosa myops* (Dalman, 1817) in the fauna of Latvia. The 73rd Scientific Conference of the University of Latvia, Section of Biology, Subsection of Zoology and Animal Ecology, 06.02.2015

Vilks K., Kalniņš M., Pilāte D., Spuņģis V., Rudzīte M. 2015. Latvijā sastopamās Eiropas nozīmes īpaši aizsargājamās bezmugurkaulnieku sugas. Latvijas Entomoloģijas biedrība, Dabas aizsardzības pārvalde. Rīga, 2015: 96.